

Regulamin odbywania praktyk na kierunku Pedagogika – studia I stopnia o profilu praktycznym

Tekst jednolity obowiązujący od 1 października 2019

I. Postanowienia ogólne

1. Użyte w regulaminie określenia oznaczają:
  - a. Uczelnia – Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Tarnowie,
  - b. Praktyka – praktyka dla kierunku Pedagogika
  - c. Regulamin – Regulamin odbywania praktyk na kierunku Pedagogika– studia I stopnia, profil praktyczny
2. Praktyki są integralną częścią programu studiów dla studentów I stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.
3. Praktyka powinna być zgodna z charakterem kierunku studiów i specyfiką specjalności.
4. Czas trwania praktyki i liczbę przyznanych punktów ECTS, określa program studiów zatwierdzony przez Senat.
5. Praktyki pełnią ważną rolę w praktycznym zastosowaniu zdobytej wiedzy i przygotowaniu przyszłych absolwentów kierunku do zawodu.

II. Cele praktyki

1. Praktyka stanowi integralną część programu studiów na kierunku Pedagogika. Główne cele praktyki to:
  - a. kształcenie kompetencji praktycznych studentów w zakresie działań pedagogicznych umożliwiających nabywanie doświadczeń związanych z funkcjonowaniem systemu oświaty i wychowania, specyfiką placówek edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych oraz innych placówek zgodnych z profilem realizowanej specjalności,
  - b. praktyczna weryfikacja wiedzy zdobytej podczas studiów w ramach przedmiotów kształcenia podstawowego i kierunkowego oraz przedmiotów metodycznych kształcenia specjalnościowego,
  - c. wprowadzenie do praktycznego wykonywania zawodu, do którego przygotowują studia na poszczególnych specjalnościach,
  - d. poznanie zasad funkcjonowania, struktury oraz specyfiki funkcjonowania placówek oświatowych, instytucji i placówek różnych typów i szczebli, ze szczególnym uwzględnieniem tych, które mogą stanowić miejsce zatrudniania dla absolwentów,
  - e. wchodzenie praktykanta w role zawodowe, m.in.: opiekunów, pedagogów, itp., w instytucjach będących terenem ich przyszłej pracy zawodowej,

Mieczysław Kwiecień

- f. wykorzystanie praktyk studenckich jako formy umożliwiającej rozwój doświadczenia oraz przeprowadzenia badań i analiz umożliwiających wykorzystanie ich w momencie przygotowania pracy dyplomowej,
- g. wzmocnienie motywacji do pracy zawodowej poprzez doskonalenie kompetencji osobistych i zawodowych,
- h. kształtowanie wysokiej kultury pracy zawodowej oraz postaw etycznych,
- i. kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności organizacyjnych, komunikacyjnych, interpersonalnych, itp.

Szczegółowe cele praktyk:

2. Praktyka ma charakter obserwacyjny(hospitacyjny), co oznacza prowadzenie przez studenta obserwacji całokształtu działalności placówki, z możliwością podejmowania prostych zadań pod nadzorem opiekuna praktyk. Celem praktyki realizowanej przez studentów **na I, II i III semestrze** studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika jest:

1) zapoznanie się z:

- a. specyfiką placówki, jej strukturą organizacyjną, funkcjami oraz obowiązkami kadry placówki,
- b. podstawowymi przepisami regulującymi pracę placówki,
- c. zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- d. planami pracy placówki w zakresie realizacji podstawowych jej funkcji (edukacyjnych, opiekuńczych, wychowawczych, terapeutycznych, pomocowych),
- e. specyfiką funkcjonowania jednostek organizacyjnych oraz instytucji zajmujących się realizacją funkcji pedagogicznej, opiekuńczej, wychowawczej, terapeutycznej, pomocowej, w tym: rodzajem świadczonych usług, specyfiką osób korzystających z pomocy placówki, potrzebami osób korzystających z pomocy danej placówki,

2) obserwowanie:

- a. czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk z ramienia placówki oraz prowadzonych przez niego zajęć,
- b. sposobu integrowania przez opiekuna z ramienia placówki różnej działalności, w tym pedagogicznej, opiekuńczo-wychowawczej, terapeutycznej, pomocowej,
- c. dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania, postaw dzieci i młodzieży,
- d. sposobów aktywizowania i dyscyplinowania członków grupy,
- e. działań i czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk z ramienia placówki na rzecz zapewnienie bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie,

3) aktywne uczestnictwo w działaniach podejmowanych w placówkach, na podstawie umów zawartych z przedstawicielami placówek,

4) nawiązywanie kontaktów z osobami korzystającymi z pomocy świadczonej przez placówkę,

Mieczysław Kowal

- 5) współdziałanie w rozpoznawaniu, zaspokajaniu oraz uaktywnianiu potrzeb i społecznych przez osoby wymagające wsparcia,
  - 6) organizowanie i podejmowanie spontanicznej aktywności formalnych i nieformalnych grup osób z zaburzeniami w rozwoju,
  - 7) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
    - a. sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
    - b. podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
  - 8) analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
    - a. prowadzenie dokumentacji praktyki,
    - b. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
    - c. ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych, wychowawczych, terapeutycznych, pomocowych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
    - d. ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
    - e. konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
    - f. omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów.
3. Praktyka specjalnościowa – asystencka. Cele praktyki realizowanej przez studentów w semestrach IV, V i VI pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika - w ramach realizowanej specjalności to:
- 1) zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania placówek oświatowych oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, zgodnych ze specjalnością studiów, w których praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez placówkę zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
  - 2) obserwowanie:
    - a. czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
    - b. toku metodycznego zajęć, metod i form pracy stosowanych przez nauczyciela/wychowawcę oraz wykorzystywanych przez niego pomocy dydaktycznych,
    - c. różnych form zajęć profilaktycznych, zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup wychowanków, beneficjentów, procesu komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych,
    - d. interakcji dorosły (wychowawca-nauczyciel, opiekun) - nieletni/wychowanek/podopieczny/osadzony/dorozowany, itp.,
    - e. procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,

Milena Kościł

- f. sposobu integrowania i inicjowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
  - g. sposobu oceniania wychowanków/podopiecznych/ osadzonych/ dozorowanych, itp.,
  - h. dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
  - i. sposobów aktywizowania i dyscyplinowania członków grupy, podopiecznych,
  - j. działań i czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk z ramienia placówki na rzecz zapewnienie bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie,
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk z ramienia placówki, pełnienie roli (np. profilaktyka), w szczególności:
- a. poznanie podopiecznych placówki, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określenie poziomu rozwoju oraz wstępna diagnoza problemów społecznych,
  - b. organizacja i prowadzenie zajęć profilaktycznych pod kontrolą opiekuna z ramienia placówki w oparciu o samodzielnie opracowane scenariusze,
  - c. kierowanie aktywnością grupy i współdziałanie z jej członkami,
  - d. podejmowanie indywidualnej pracy z wychowankiem/podopiecznym pod kontrolą opiekuna praktyk z ramienia placówki,
  - e. podejmowania działań wychowawczych w toku pracy z wychowankami/podopiecznymi, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad, łamania prawa oraz w sytuacji występowania przemocy rówieśniczej,
  - f. konstruowanie pod nadzorem opiekuna praktyk z ramienia placówki scenariuszy zajęć, programów wychowawczych lub innych,
  - g. organizowanie pracy w grupach,
  - h. sprawowanie opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
  - i. zdobycie informacji na temat uwarunkowań zachowań dysfunkcyjnych podopiecznych placówki,
  - j. wdrożenie do wykonywania podstawowych czynności o charakterze: wychowawczym, profilaktycznym, resocjalizacyjnym – typowych dla danej placówki,
  - k. nabycie umiejętności identyfikacji szeregu prawidłowości związanych ze specyfiką funkcjonowania osobowego i profesjonalnego pracowników merytorycznych danej placówki oraz skutecznością prowadzonych działań wychowawczych i resocjalizacyjnych,
  - l. aktywne uczestnictwo w procesie poszukiwania procedur indywidualizacji oddziaływań korekcyjnych wobec środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,

Michele Kreis

- m. podejmowanie współpracy z innymi wychowawcami, opiekunami, pedagogami szkolnymi, psychologami oraz specjalistami pracującymi z placówkach,
- 4) analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a. prowadzenie dokumentacji praktyki,
  - b. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
  - c. ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
  - d. ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
  - e. konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
  - f. omawianie zgromadzonych i nabytych doświadczeń w grupie studentów.

III. Nadzór i zaliczenie praktyki

1. Koordynatorem całokształtu spraw związanych z organizacją i przebiegiem praktyk jest Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia i Studentów. Do jego zadań należy w szczególności:
  - a. nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przygotowaniem i przebiegiem praktyk,
  - b. zatwierdzanie miejsc odbywania praktyk (zakładów pracy, w których organizowana jest praktyka),
  - c. zawieranie umów o praktykę,
  - d. podejmowanie decyzji w sprawach zwolnień studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych z obowiązku odbywania praktyk
  - e. zaliczanie odbycia praktyk.
2. Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia i Studentów na okres trwania swojej kadencji powołuje opiekunów praktyk dla danej specjalności w ramach kierunku. Zakres zadań wykonywanych przez opiekunów:
  - a. opieka i nadzór nad studentami w trakcie praktyk,
  - b. akceptacja indywidualnego planu praktyki,
  - c. ocena osiągniętych efektów na praktyce i zatwierdzenie odbycia praktyki,
  - d. w uzasadnionych przypadkach przeprowadzanie kontroli odbywania praktyk studenckich, z ramienia Uczelni,
  - e. przedkładanie dziekanowi na koniec roku akademickiego sprawozdania z nadzorowanych praktyk.
3. Opiekunem studenta w placówce podczas odbywania praktyki jest osoba wyznaczona przez przedstawiciela tej placówki. Zakres czynności wykonywanych przez studenta w ramach odbywanej praktyki (indywidualny program praktyki studenta MWSE) określa opiekun z ramienia Uczelni . W

Milda Kwiec

pozostałych kwestiach student podlega określonym przepisom prawnym regulującym dyscyplinę pracy w danej placówce. Opiekun potwierdza w dzienniku praktyk realizację zadań wykonywanych przez studenta na praktyce, zgodnych z indywidualnym programem praktyki. Pozostałe zadania opiekuna praktyki regulują wewnętrzne ustalenia placówki.

IV. Organizacja i przebieg praktyki

1. Praktykę studenci mogą odbywać w: placówkach opiekuńczo-wychowawczych, przedszkolach, szkołach poradniach psychologiczno-pedagogicznych, rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, ochotniczych hufcach pracy, ośrodkach profilaktyki i terapii uzależnień, świetlicach socjoterapeutycznych, świetlicach środowiskowych, bursach szkolnych, internatach, pogotowiu opiekuńczym, sądach, kuratorskich ośrodkach pracy z młodzieżą, policyjnych izbach dziecka, schroniskach dla nieletnich, zakładach poprawczych, zakładach karnych, domach opieki społecznej, ośrodkach pomocy społecznej (GOPS, MOPS), instytucjach zajmujących się problemem uzależnień oraz w innych placówkach, których działalność statutowa obejmuje pracę z osobami niedostosowanymi społecznie i instytucjach, których zadania obejmują działalność profilaktyczną, terapeutyczną i resocjalizacyjną.
2. Studenci mogą skorzystać z oferty praktyk dostępnych na mocy zawartych porozumień z lokalnymi placówkami o współpracy w zakresie praktyk studenckich. Baza placówek dostępna jest na stronie internetowej Uczelni. Studenci mogą także samodzielnie wybrać miejsce praktyk.
3. Studenci odbywają praktykę według następującego porządku:
  - a. I etap – 4 tygodnie na I semestrze studiów,
  - b. II etap – 4 tygodnie na II semestrze studiów,
  - c. III etap – 4 tygodnie na III semestrze studiów,
  - d. IV etap – 4 tygodnie na IV semestrze studiów,
  - e. V etap – 4 tygodnie na V semestrze studiów,
  - f. VI etap – 4 tygodnie na VI semestrze studiów .Punkty ECTS wliczane są do semestru I, II, III, IV, V oraz VI.
4. Dzienny wymiar liczby godzin praktyki winien wynosić 4 godziny zegarowe.
5. Dopuszcza się możliwość odbycia praktyki w jednorazowym pełnym wymiarze 12 tygodni (w przypadku połączenia praktyki z I, II i III semestru w ramach kursu podstawowego) 12 tygodni (w przypadku połączenia praktyki z IV, V i VI semestru w ramach kursu specjalnościowego), lub w innej organizacji czasu praktyki, zaproponowanej przez studenta. Decyzja w tej sprawie jest wydawana przez Pełnomocnika Rektora ds. Kształcenia i Studentów na wniosek studenta.
6. Organizacją praktyk zajmuje się Dziekanat. Do jego zadań należy prowadzenie bieżącej dokumentacji związanej z przygotowaniem i zaliczeniem praktyk, sporządzanie umów o

Mieczysław Koział

- organizację praktyk, skierowań na praktyki – jeśli wymaga tego placówka przyjmująca na praktykę- wydawanie dzienników praktyk.
7. Dziennik praktyk jest własnością studenta.
  8. Podstawą odbywania praktyki jest umowa zawarta z zakładem pracy (załącznik 1), w którym praktyka będzie organizowana, indywidualny program praktyki studenta MWSE w Tarnowie (załącznik 2) oraz dziennik praktyk.
  9. Warunkiem otrzymania dziennika praktyk jest złożenie przez studenta podpisanej umowy o organizację praktyki oraz indywidualnego programu praktyki, zaakceptowanego przez opiekuna praktyk oraz przedstawiciela miejsca odbywania praktyk.
  10. Zaliczenia praktyki dokonuje Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia i Studentów na podstawie przedstawionej dokumentacji, po zatwierdzeniu przez opiekuna praktyk.
  11. Zaliczenie praktyki jest koniecznym i niezbędnym warunkiem zaliczenia studiów, zgodnie z obowiązującym programem studiów.
  12. Dokumenty potwierdzające odbycie praktyki przez studenta powinny być złożone w Dziekanacie 14 dni od daty jej zakończenia. Praktyki powinny być ukończone i zaliczone do dnia 15 marca (semestr zimowy) i 15 października (semestr letni).
  13. W uzasadnionych przypadkach student może starać się o indywidualny tryb odbywania praktyki. Decyzję w tej sprawie podejmuje Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia i Studentów. Indywidualny tryb odbywania praktyki nie może być krótszy niż minimum przewidziane dla kierunku.
  14. Student może odbyć praktykę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie na podstawie umowy zawartej z MWSE (umowa o organizację praktyki), zgodnej z programem praktyk dla studentów kierunku. Student jest zwolniony z realizacji praktyki w placówkach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Praktykę zalicza Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia i Studentów.

V. Inne formy zaliczenia praktyki

1. Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia i Studentów może uznać zaliczenie praktyki studenta i zwolnić go z obowiązku jej odbywania, jeżeli udokumentuje on doświadczenie zawodowe lub prowadzenie działalności, która odpowiada programowi praktyki przez okres nie krótszy niż okres praktyki przewidziany programem studiów.
2. O zwolnienie z obowiązku odbywania praktyki mogą ubiegać się studenci, którzy w trakcie studiów przez okres odpowiadający określonemu w regulaminie wymiarowi praktyk (tj. 6 miesięcy):
  - a. są lub byli zatrudnieni w ramach stosunku pracy lub na podstawie umowy cywilnoprawnej,
  - b. prowadzą lub prowadzili działalność gospodarczą

Mikołaj Kozłowski

- c. wykonują lub wykonywali pracę na zasadzie wolontariatu w organizacji pozarządowej lub instytucji publicznej,
  - d. uczestniczą lub uczestniczyli w stażach.
3. Charakter wykonywanej przez studenta pracy lub działalności, o której mowa w pkt. 2, musi być zgodny z kierunkiem studiów i specyfiką specjalności.
  4. Praca, o której mowa w pkt. 2, winna być wykonywana w okresie trwania studiów.
  5. Student ubiegający się o zwolnienie z obowiązku odbycia praktyki winien złożyć pisemny wniosek w tej sprawie do Pełnomocnika Rektora ds. Kształcenia i Studentów wraz dokumentami potwierdzającymi rodzaj i charakter wykonywanej pracy lub działalności oraz czas jej trwania (odp. zaświadczenie o zatrudnieniu, zakres czynności, zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej lub zaświadczenie potwierdzające zakres obowiązków wykonywanych w ramach świadczenia wolontariatu).
  6. Jeżeli z przedstawionego dokumentu nie wynika jaki charakter ma lub miała wykonywana przez studenta praca lub działalność, Pełnomocnik Rektora ds. Kształcenia i Studentów może zażądać przedstawienia dodatkowo innego stosownego dokumentu, stwierdzającego charakter wykonywanej przez studenta pracy lub działalności (np. potwierdzonego przez pracodawcę zakresu obowiązków zatrudnionego studenta) oraz może zwrócić się o opinię do opiekuna praktyk z ramienia Uczelni.

VI. Postanowienia końcowe

1. Uczelnia nie ponosi żadnych kosztów związanych z odbywaniem praktyki.
2. Praca studenta odbywającego praktykę ma charakter nieodpłatny.
3. W przypadku, gdy organizator praktyki zdecyduje o możliwości otrzymania przez studenta wynagrodzenia z tytułu pracy wykonywanej w trakcie odbywania praktyki, stosowna umowa zawierana jest pomiędzy organizatorem praktyki a studentem, bez pośrednictwa Uczelni.
4. Student zobowiązany jest do wykupienia w okresie odbywania praktyki ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków.
5. Uczelnia ma prawo zakończyć odbywanie praktyk przez studenta przed terminem, w przypadku:
  - a. naruszenia przez studenta dyscypliny pracy lub porządku pracy przyjętego u organizatora praktyki,
  - b. braku ubezpieczenia się od odpowiedzialności cywilnej i od następstw nieszczęśliwych wypadków na okres trwania praktyki.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym regulaminie stosuje się regulamin studiów MWSE w Tarnowie.
7. Regulamin wchodzi w życie z dniem 1 października 2019 roku.

Rektor MWSE w Tarnowie

Michał Kociot